

Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!

Dette års motto for de danske årsmøder i Sydslesvig fik mig, som man siger, nærmest op af stolen. Jamen, det er jo mig det handler om, var min første tanke. Og ja, jeg er en af de mennesker, der ikke kan lade være med at drive frivilligt arbejde og historien om det startede lige netop her, på Oksevejens Skole.

I 1995 fik jeg en ansættelse som pedel på denne dejlige skole. Dengang var jeg en ung mand på 29 år, gift med min livs store kærlighed og gik frisk og frejdig til opgaven. Hvad jeg til at begynde med ikke vidste var, at det danske foreningsliv rundt om skolen og børnehaven herude stod ret solidt. Jeg så derimod nu først engang "jobbet" og knoklede for at lykkes her. Den daværende inspektør Ami Jessen var aktiv spejder og jeg mødte også en pensioneret lærer, som ret tit dukkede op i alle mulige sammenhæng. Det var Christian Wietz, som kom til at få en betydelig rolle i alt hvad der nu skete. Han sad i SSF-distriktsbestyrelsen som kasserer. Derudover var han i menighedsrådet og kirkesanger. I disse år fandtes der endnu intet forsamlingshus i Sporskifte og Oksevejens Skole var omdrejningspunktet for alt dansk aktivitet i bydelen. En dag kom Christian hen til mig og spurgte om jeg ikke godt ville være med i distriktsbestyrelsen. Som pedel på skolen skulle jeg jo alligevel være med ved alle arrangementer, så det var da til at indse. Valgt ind som bisidder, virkede det jo "ufarligt" og i bestyrelsen mødte jeg gode folk, som gjorde det let at falde til. Men en markant formand havde vi dengang ikke. Da så næste års generalforsamling kom, blev jeg forslået som kandidat til formandsposten. Jeg var faldet godt til i Sporskifte, sagde JA og blev valgt. Dermed sad jeg nu faktisk i en central position herude. Man bakkede fint op om mig og dog følte det en gang imellem en smule ubehageligt. At stå frem og være "førstemand" var ikke lige sagen. Udover Christian, som var en utrolig erfaren foreningsmand, havde jeg en næstformand som var vores præst Elsebeth Villadsen. På begge trak jeg med taknemmelighed, når der skulle bydes velkommen, eller holdes en tale. Alt det repræsentative var slet ikke mig. Jeg klarede rugbrødsarbejdet sammen med de andre i bestyrelsen og Elsebeth og Christian var gode til at stå frem. Men den holdt så ikke i længden og netop et årsmødearrangement

blev til min store prøve. Som altid havde jeg med ret kort varsel spurgt dem om en af dem ville overtage mødeledelsen. Men nej, sagde de to enslydende. Nu var det altså mig der skulle op på talerstolen som distriktsformand. Uha, nu blev det alvor, nu kunne jeg ikke længere slippe!!! Med sved på panden og meget usikker, "overlevede" jeg min første tjans som mødeleder til et årsmøde med en stuvende fyldt gymnastiksal her på Oksevejens Skole. Forinden havde jeg skrevet en del op på en seddel. F.eks. alle dem der skulle hilses velkommen, dem der skulle optræde og i hvert fald skulle der ikke glemmes, at sige tak til sidst. Efter denne ilddåb, fortsatte "karrieren" og i de kommende år blev jeg mere og mere sikker.

Generalforsamlinger, arrangementer, udvalgsmøder og meget andet hen ad vejen gjorde, at jeg lærte at tale frit og tabe den naturlige generthed. Ami, Christian, Elsebeth og flere andre godtfolk trak og skubbede i den rigtige retning. Christian blev en slags mentor for mig. Mit frivillige virke blev større i takt med, at jeg også kom ind i andre bestyrelser. Over mange år var jeg således næstformand i Sporskifte SSW-distrikt og formand for menighedsrådet i Sporskifte danske Menighed. En rivende byudvikling i bydelen Sporskifte sørgede for mange tilflyttere. Det danske arbejde blomstrede ligeledes, fordi mange af de "nye" hørte til mindretallet. Som del af en græsrodsbevægelse, var jeg med til at rejse vores eget forsamlingshus i Sporskifte. Det Danske Hus blev til en virkelighed i 2007 og er siden da blevet til en stor succes for SSF og Sporskifte især. Sammen med min hustru bestyrede jeg nu huset. Det helhjertede frivillige arbejde for den danske sag var blevet til min hverdag. Faktisk utænkeligt, at være foruden alt dette, fordi det nemlig ikke kun betød arbejde og forpligtelse. Gennem frivilligt arbejde får man oplevelser man måske ellers ikke ville have. Man er del af et fællesskab der trækker i samme hammel. Koncerter, teater, firmabesøg, udflugter, sammenkomster, fest og ballade. Årshjulet kører og man ser frem til det næste der kommer. Dertil udvider man sine kompetencer og prøver ting man ellers ikke ville være kommet i nærheden af. Takket være min elskede forstående hustru og en inspektør på skolen, der påskønnede mine frivillige hverv, var det overhovedet først blevet muligt med al de gøremål. Alt imens jeg var blevet far og naturligvis

forbundet med et godt familieliv. Min lidenskab er sejleriet, som blev det store fælles åndehul i fritiden. Dog blev jeg i 2013 valgt som formand af Flensborg Yacht Club. Dermed havde det frivillige arbejde også fundet indgang i min passion for det maritime og det passede faktisk rigtig fint. Ud fra de erfaringer og den helhjertede indsats for det kulturelle og folkelige, kom jeg til at se lidt længere frem. Hvis jeg nu kunne gøre alt dette til et erhverv, en stilling med navnlig denne opgave? Denne drøm gik i opfyldelse, da jeg i 2017 blev ansat som konsulent for SSF i Flensborg by. Siden dengang stortrives jeg på mit arbejde og som et mundheld siger, at hvis du kommer til en stilling som er din lidenskab, så arbejder du faktisk aldrig mere! Det er så sandt som det er sagt. Jeg glemmer aldrig de ord, min daværende inspektør på Oksevejens Skole, Susanne Ipsen, gav mig med på vejen, da jeg efter 22 gode år sagde min stilling op for at blive konsulent. "Jamen, det er da det du skal, kære Kay!" Sidst og ikke mindst, blev jeg i 2022 valgt som formand for SdU og er dermed sammen med mit fortsatte formandskab i FYC, stadig aktiv i det frivillige arbejde for det danske mindretal.

Det var i meget korte træk min forenings-cv. Den er meget længere, men alt dette sprænger rammen af en årsmødetale.

Min pointe med alt det her er, at det frivillige arbejde kan være en berigende del af livet. Vores samfund drager stor nytte af dette og ville i vid udstrækning slet ikke kunne hænge sammen. Ikke alt kan klares professionelt og hvor var vi hende, hvis ikke der var et frivilligt brandværn til stede når der sker en ildebrand. Gudskelov findes der frivillige livredder når vi bader ude i den dejlige Flensborg Fjord. Sport og idræt er ligeledes båret af frivillighed. Tænk bare hvor mange trænere, bestyrelsesfolk og hjælpere der skal til for at lade andre nyde store sportslige præstationer, der skaber begejstring. Denne drivkraft og begejstring ligger i os mennesker, men nogle gange skal den først vækkes. Hvis f.eks. jeg ikke havde mødt de godtfolk omkring Oksevejens Skole og SSF, var mit liv ikke blevet så rigt og mangfoldig, som det er i dag. Man begynder at se muligheder i stedet for hindringer. Både i Danmark og Tyskland er der en stor tradition for frivilligt arbejde. I det tyske siger man ofte "drei Deutsche, sind ein Verein!" og man taler så gerne om "forenings-

Danmark". Det ligger i mennesket at indgå sociale fællesskaber og hvad er mere berigende, end at dyrke en fælles interesse. Fælles glæde, delen af viden, at kappes i god sportslig ånd om en præstation eller bare fælles nydelse af kunst og kultur. At opleve noget smukt føles godt. At opleve noget i fællesskab er bare endnu smukkere. Deling af glæder fordobler lykken. Uanset om det er frimærkesamling, kolonihave eller lystfiskeri. Kun fantasien sætter grænser for al de muligheder der findes.

Dog sker det desværre tit og ofte, at poster i bestyrelser ikke kan besættes og når der på en generalforsamling spørges efter et forslag, til en kandidat for en post, kigger mange pludselig ned på gulvet, med håb om at ingen måtte foreslå dem! Hvor er det bare trist og hvor mange gode oplevelser går de glip af ved at sige nej. Er det nu kun magelighed eller frygt for at tage et ansvar? Det er da egentlig et privilegie at måtte være formand i en forening, hvor man måske har været medlem i mange år. Pludselig får man nemlig meget mere indsigt og viden i det der foregår. Alt dette forbundet med muligheden for at sætte kursen efter egen og bedste overbevisning. Det er som i politikken, der jo ligeledes har rod i det frivillige arbejde. Selv en regeringschef startede sin karriere engang som frivillig i et distrikt af et parti.

Det danske mindretal var ikke tænkeligt uden frivillige fællesskaber. Efter folkeafstemningens udfald i 1920, hvor vi så ikke kom hjem til Danmark, blev den Slesvigske Forening til, for at kanalisere alt det danske man holdt fast i. På den anden side af den nye grænse var det netop Grænseforeningen, der ligeledes baseret på frivilligt arbejde, støttede os. Stor lidenskab for den danske sag var drivkraften og dermed opstod al de foreninger og organisationer vi i dag tager som en selvfølge. Ens for dem alle er, at deres politiske ledelse udgår fra en valgt bestyrelse. Nogle er medlemsbåren, mens andre har valgte repræsentanter fra de andre organisationer i deres ledelse. Men alt andet lige, er det de demokratiske grundprincipper der udgør styrelsen af det danske mindretal indtil i dag. Og dette er båret af frivilligt arbejde. Det er måske ikke lige det man kommer i tanker om, når ens barn går i en dansk skole og er i et fritidshjem om eftermiddagen. Men netop dér er det også muligt at tage indflydelse, ved f.eks. at stille op til samarbejdsråd. Om det nu er

varetagelse af interesser eller dyrkelse af hobby og lidenskab. Hvor var det danske mindretal uden al de mange frivillige kræfter der bærer det nu og i fremtiden?

Årsmøderne har i alle år hyldet frivilligheden, fordi der uden frivilligt arbejde slet ikke ville være nogle årsmøder overhovedet. Selvom de mange dygtige ansatte rundt omkring i organisationerne er med til at planlægge og gennemføre arrangementerne, så er det de frivilliges fest. Det er dem der giver det hele en mening, kulør, humør og den rette stemning.

Jeg kan virkelig anbefale at blande sig i vores danske foreningsliv. På alle plan, til alle behov, for mange interesser. Der plads til store og små, gamle og unge. I vil opleve modgang og medgang, ligesom i livet selv. Men I er aldrig alene. Der knyttes bånd og I vil opleve fællesskab og begejstring. At være med til at skabe og dyrke meningsfulde fællesskaber indenfor vores rækker bærer lønnen i sig selv.

Derfor er jeg frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!

Jeg ønsker os alle sammen et godt årsmøde.

Kay von Eitzen